

СПРЕЧАВАЊЕ ТРГОВИНЕ ДЕЦОМ

Информативни материјал за родитеље
да би лакше препознали знакове и спречили да њихова
деца постану жртве трговине људима

Финансирано
од стране Европске уније
и Савета Европе

COUNCIL OF EUROPE

Имплементирано
од стране Савета Европе

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАЊЕ И НАУКА - БУРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАЊЕТО
MINISTRELE I ACADEMIEI ȘI ȘTIINȚELOR - BUREAU PENTRU DEZVOLTAREA ÎN ÎNSUȘIRE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE - BUREAU FOR DEVELOPMENT OF EDUCATION

Програмска канцеларија Савета Европе у Скопљу
Пословни центар „Соравија“
Филип Втори Македонски 3
1000 Скопље
Тел: +389 2 3 100 333

Веб страна: <http://horizontal-facility-eu.coe.int>
Е -пошта: horizontal.facility@coe.int
[Facebook@jp.horizontal.facility](https://www.facebook.com/jp.horizontal.facility)
[Twitter@CoE_EU_HF](https://twitter.com/CoE_EU_HF)

Дозвољена је репродукција извода (до 500 речи), осим за комерцијалне сврхе, под условом да је очуван интегритет текста, да се одломак не користи изван контекста, да не даје непотпуне информације нити на неки други начин доводи читаоца на погрешне закључке о његовој природи, обиму или садржају текста. Извор текста је увек обавезно навести на следећи начин “© Савет Европе, 2021”. Све друге захтеве за репродукцију/превод дела и целог текста, треба упутити на Директорат за комуникације, Савет Европе (Ф-67075 Стразбур Цедекс или на publishing@coe.int).

© Савет Европе, новембар 2021. Сва права задржана. Лиценцирано Европској унији под условима.

Овај производ је припремљен уз финансијску подршку Европске уније и Савета Европе. Ставови изражени у њему не представљају нужно званичне ставове Европске уније или Савета Европе.

Трговина људима је глобални проблем који се квалификује као кривично дело. Због тога што ово претставља поробљавања жртава, трговина људима се сматра озбиљним кршењем основних људских права, попут права на живот, интегритет, достојанство, слободу, слободу избора и кретања и других права. Жртвом трговине људима може постати свако: деца, жене, мушкарци, без обзира на године, образовање, порекло, држављанство, веру или етничку припадност.

* „Дете” означава свако лице млађе од 18 година, како је дефинисано Конвенцијом Уједињених нација о правима детета и Конвенцијом Савета Европе о борби против трговине људима.

Трговина децом* укључује експлоатацију и злостављање деце који угрожавају њихово физичко и ментално здравље и благостање, као и њихов будући развој и образовање. Организује се под надзором или контролом особа које од ове трговине имају одређену материјалну или другу корист.

Експлоатација је главни циљ трговине људима. То подразумева: све облике сексуалне експлоатације, порнографију, принудни рад, слуговање, ропство или праксе сличне ропству, присилни брак, незаконито усвајање, просјачење, узимање органа.

Трговци људима злоупотребљавају рањивост детета. Деца се могу трговати унутар своје земље (унутрашња трговина људима), али и у другој земљи (транснационална трговина људима).

Радна експлоатација и сексуална експлоатација два су најчешћа облика трговине људима.

Радна експлоатација и сексуална експлоатација деце могу се сматрати најозбиљнијим облицима кршења права детета, који остављају дубоке краткорочне и дугорочне последице по физичко здравље, ментални развој и психосоцијално благостање деце.

Радна експлоатација и сексуална експлоатација укључују употребу силе или претње према деци, или искоришћавање поверења или положаја рањивости'-зависности детета од трећег лица.

- Сексуална експлоатација укључује употребу деце за проституцију, производњу порнографског материјала или порнографски наступ.
- Радна експлоатација подразумева коришћење деце за обављање домаћих задатака који им не приличе, просјачење на улици или друге уличне послове, пољопривредне послове, фабричке радове, грађевинске радове или неке друге опасне послове.

Радна експлоатација и сексуална експлоатација лишавају децу њиховог детињства и одговарајућег образовања и осуђују их на живот у сиромаштву и потчињеност.

КАКО ДЕЦА МОГУ ПОСТАТИ ЖРТВЕ?

Деца могу бити заведена, заблуђена, намамљена лажним обећањима о бољем животу, отета и приморана на рад или сексуално злостављане.

ЧЕГА ТРЕБА БИТИ СВЕСТЕН ДА ВАШЕ ДЕТЕ НЕ БИ ПОСТАЛО ЖРТВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА?

Ако приметите промене у понашању детета, као што су:

- прелазак из неочекиване смирености у изражајно узбуђење
- понашање које није типично за узраст детета
- губитак интересовања за школу, пријатеље, активности
- често кашњење у школи или одсуство из школе
- потешкоћа у учењу или погоршање оцена
- запостављање домаћих задатака
- губитак поверења у све па и у вас
- тешкоће у успостављању или одржавању пријатељских односе са вршњацима
- располагањеновцем који није добило од вас
- одлазак од куће и касно враћање
- дружење се са старијим људима које не познајете

- под утицајем је старијих људи
- одбија да одговори на питања или одговора са очигледно нетачним подацима
- показује склоност ризичном, опасном или незаконитом понашању
- показује насилно понашање

Ако приметите:

- честе главобоље, болове у стомаку
- знаке продуженог физичког умора
- знаке физичког злостављања (повреде, модрице по телу) за које не постоји објашњење
- да дете изгледа уплашено, збуњено, нервозно, љуто, врло стидљиво, депресивно
- да дете показује осцилације у пажњи - расејаност
- да дете избегава разговор
- да дете има одсутан поглед, дезоријентисано је у времену и простору

Ако приметите да ваше дете:

- проводи дуго време на рачунару или телефону
- користи друштвене мреже са сумњивим садржајем
- често тајно разговара телефоном, а када

питате са ким разговара, оно вас лаже

- дели поруке, слике са непознатим, сумњивим особама
- излази са странцима, странци или непозната деца долазе у ваш дом
- облачи се неприкладно

АКО ПРИМЕТИТЕ НЕКЕ ОД ОВИХ ЗНАКОВА:

Разговарајте са дететом. Ако одбије да разговара или вам да изговоре (мора да учи, уморан је итд.), поновите свој захтев и уверите га да вам може веровати. Ако се ништа не догоди, разговарајте са учитељем, лекаром, социјалним радником. Размислите о стратегији која ће помоћи вашем детету.

Ако мислите да постоје знакови да је дете у опасној ситуацији и да би могло постати жртва трговине децом, одмах обавестите полицију и обратите се службама за заштиту деце.

На овај начин ћете заједничким снагама помоћи свом детету и спасити га од тога да постане жртва трговине људима.

Програмска канцеларија Савета Европе у Скопљу
Пословни центар „Соравија“
Филип Втори Македонски 3
1000 Скопље
Тел: +389 2 3 100 333

Веб страна: <http://horizontal-facility-eu.coe.int>
Е -пошта: horizontal.facility@coe.int
Facebook@[jp.horizontal.facility](https://www.facebook.com/jp.horizontal.facility)
Twitter@[CoE_EU_HF](https://twitter.com/CoE_EU_HF)

Савет Европе је водећа организација за људска права на континенту. Обухвата 47 држава, укључујући све чланице Европске уније. Све државе чланице Савета Европе потписале су Европску конвенцију о људским правима, споразум чији је циљ заштита људских права, демократије и владавине права. Европски суд за људска права надгледа примену Конвенције у државама чланицама.

www.coe.int

Земље чланице Европске уније су одлучиле да удруже своја знања, ресурсе и судбине. Заједно су изградиле стабилно окружење, демократију и одрживи развој задржавајући културну разноликост, толеранцију и индивидуалне слободе. Европска унија је посвећена дељењу својих достигнућа и вредности са земљама и народима ван својих граница.

www.europa.eu

Финансирано
од стране Европске уније
и Савета Европе

Имплементирано
од стране Савета Европе

Овај производ је припремљен уз финансијску подршку Европске уније и Савета Европе.
Ставови изражени у њему не представљају нужно званичне ставове Европске уније или Савета Европе.